

Övladınızın gözündə necə anasız?

1) 7 yaşlı qızınız çöldən ağlayaraq evə gəlir, küçədə həmyaşdrları ilə dalaşdığını bildirir və onlardan şikayət edir. Siz öz növbənizdə:

- a) qızınızla birlikdə onu incidən uşaqların yanına gedirsiniz, kimin haqlı olub olmadığını araşdırırsız və günahı olan uşağa acıqlanırsız
- b) qızınıza həyəətə qayıdıb, həmyaşdrları ilə birlikdə özünün barışmasını təklif edirsiniz
- c) qızınıza evdə qalıb tək oynamağı təklif edirsiniz.

2) 3 aylıq körpəniz çarpayıda uzanıb və ağlayır. Baxmayaraq ki, onun qarnı toxdur və canı ağrımır. Siz...

- a) onu sakitləşdirməyə çalışacaqsız və ona əmlik verəcəksiz
- b) körpəni qucağınıza alıb əzizləyərək, onunla söhbət edəcəksiz
- c) körpənizin ağlayıb sakitləşəcəyini və yuxuya gedəcəyini gözləyəcəksiz.

3) 6 yaşlı oğlunuz balaca bacısının gəlinciyini sındırıb: ağlaşma, qışqırıq, dava-dalaş. Siz ana olaraq münaqişəni necə həll edəcəksiz?

a) oğlunuz qızınızdan üzr istəməli və ona oyuncaqlarından birini verməlidir

b) oğlunuzla birlikdə oyuncağı düzəltməyə çalışacaqsınız

c) oğlunuza cəza olaraq onun sevimli oyuncağını əlindən alacaqsınız

4) 11 yaşlı oğlunuz pul qabınızdan gizləncə 5 manat götürüb və onu dostları ilə birlikdə xərcləyib. Siz..

a) onunla ciddi söhbət edirsiniz və onun cib xərclərini artırırsız

b) ciddi olaraq oğlunuzla söhbət edib, ona verilən cib xərcliyindən zamanla götürüdüğü pulu geri qaytarmağı xahiş edirsiniz

c) oğlunuz yetərinəcə şapalaq yeyir və onun cib xərcləri azalır.

5) 15 yaşlı qızınız rəfiqəsinin doğum gününə gedib və ona icazə verilən vaxtdan bir saat gec qayıdıb.

a) Siz elə əsəbləşirsiniz ki, yaxın iki həftə ərzində qızınıza evdən bayıra çıxmağı qadağa qoyursuz

b) Qızınızla gec gəlməsini müzakirə edirsiniz, onun səbəblərini dinləyirsiniz və onun üçün yeni evə qayıtma vaxtı tətbiq edirsiniz, lakin bu vaxtın bir daha pozulmaması şərti ilə

c) Düşünürsüz ki, qızınızı geçikməsi elə də böyük problem deyil, axı o, artıq yeniyetmədir

6) 12 yaşlı qızınız son zamanlar çoxlu sayda 2 qiyməti alıb və bunu sizdən gizlədib. Tezliklə bunun üstü açılır. Və qızınız ağlayıb ümitsizliyə qapılır. Siz

a) Qızınıza tək aşağı qiymət aldığına görə deyil, bunu sizdən gizlətdiyinə görə əsəbləşirsiniz. Və qərara alırsız ki o, axşam evdən bayıra çıxmayacaq

b) onu sakitləşdirirsiniz və qızınızın dərslər problemlərinin nə ilə əlaqəli olduğunu öyrənmək üçün onun müəllimi ilə danışmaq qərarına gəlirsiniz

c) qızınızla ciddi danırırsız və bundan sonra da belə davam edərsə ali məktəbə həsrət qalacağını bildirisiz

7) 9 aylıq körpəniz oyuncaqlarını çarpayısından yerə atır, onları atdıqdan sonra isə ağlamağa başlayır. Siz..

a) körpənizi qucağınıza alıb onunla oynamağa başlayırsız

b) oyuncaqları toplayıb yenidən çarpayıya qoyursuz

c) onun ağlamağına sakit yanaşırsız və sakitləşəcəyini gözləyirsiniz

8) Axşam saat 10-da 7 yaşlı oğlunuz üçüncü dəfə yerindən qalxır və sizin otağıınıza gəlir. O yuxuya gedə bilməməyindən şikayət edir. Siz..

a) onu öz otağına göndərirsiniz və tez bir vaxtda yatarsa sabah ona dondurma alacağınızı söz verirsiniz

b) onu çarpayısına göndərirsiniz və şənbə günü böyüklərlə birgə vaxt keçirəcəyinə söz verirsiniz

c) onu çarpayısına göndərib tez bir zamanda yuxuya getməsinə əmr edirsiniz, əks halda cəza alacağını da bildirirsiniz

9) 7 yaşlı oğlunuz nahar vaxtı dəcəllik edir- yemək yemir və yeməyin dadsız olduğunu bildirir, baxmayaraq ki, o əvvələr elə bu yeməyi böyük həvəslə yeyib:

a) onun üçün yeni nə isə hazırlayırırsız

b) masadan durmağa icazə verirsiniz, lakin elə şam yeməyinə də eyni yeməyin olacağını deyirsiniz

c) ona əsəbi halda kaprizlərə tab gətirmədiyinizi və yeməyini sonadək yeməyəndək masadan durmayacağını deyirsiniz

10) 6 yaşlı qızınız sizinlə avtobusda gedir və özünü yaxşı aparmır. Onu tənqid etdikdə isə qışqırır və özünü daha da pis aparır:

a) qızınızın qışqırıqlarına fikir vermisiz, axı o, uşaqdır

b) səbrlə onu sakitləşdirməyə çalışırırsız

c) ona bir şapalaq vurub hələ cəzanın evdə davam edəcəyini də bildirirsiniz

“A” cavabı çox olan: Övladınız sizə bir o qədər də etibar etmir. Övladınızın işlərinə tez-tez qarışırsınız. Həm son dərəcə diqqətli, həm də qəzəbli münasibət bəstələyirsiniz. Övladınızın yolunda olan bütün təkanları aradan qaldırmaq istəyirsiniz. Həmişə hər bir problemi onun yerinə həll etməyə çalışırsınız. Qorxursuz ki, kimsə ona zərər verə bilər. Onu həm qəfəsdə saxlayırsınız, həm də ərköyün böyüdürsüz. Siz ona bir o qədər inanmasaz da, lakin övladınızın sizə çox inanmağını tələb edirsiniz. Baxmayaraq ki, onu çox sevirsiniz, lakin heç başa düşmürsüz.

“B” cavabları çox olduqda: Ağıllı və təmkinli analar sırasındasınız. Övladınıza onun yaşına uyğun azadlıq verirsiniz. Siz övladınızın özünün həyat təcrübəsi toplamasına imkan yaradırsınız. Hətta bu təcrübə onun üçün pis nəticələnsə belə, ona öz əməllərinə görə cavab verməyi öyrədirsiniz. Onu hər vəziyyətdə başa düşməyə çalışırsınız və səbrlə dəstək olursuz.

“C” cavabları çox olduqda: Uşaq üçün “əlverişli” anasınız. Siz övladınızın tərbiyyəsində sizdən çox iş tələb etməyən üsullara əl atırsınız. Məsuliyyəti bir ana olaraq çiyinizdən atmısınız və övladınıza lazımından artıq azadlıq vermişsiniz. İnanırsınız ki, səhv əməllərə görə övladınız üçün ən yaxşı çıxış yolu onu cəzalandırmaqdır. Onu başa düşməyə heç çalışmırsınız.

